

Heemtijdingen

Maandblad van Heemkring *De Drie Rozen* vzw.
Verantwoordelijke uitgever: Philippe Mous
Kerkstraat 41-45, 2970 's-Gravenwezel

Kerkstraat 41-45, 2970 's-Gravenwezel
50ste jaargang Nr. 552
april 2024

Wij wensen iedereen een Zalig Pasen!

HEEMHUISJES OPEN

De heemhuisjes ondergingen een grote renovatie maar de werken zijn nu afgerond.

We zijn nog druk bezig met het herinrichten van het museum.

De eerste zondag van april (7/04//2024) bent u van harte welkom in de heemhuisjes van 10u30 tot 18u voor een gezellige babbel met een tasje koffie of een frisse pint en een lekkere pannenkoek. Het museum zelf blijft nog een tijdje gesloten.

WANDELEN OP DONDERDAG

Wandelingen in april 2024 onder voorbehoud

Na overleg met Maurice Van Nuffel, tel.: 03/658.87.50 – gsm: 0494/65.31.83

Vertrek om 13u45 aan Heemkring “De Drie Rozen” Kerkstraat 41 's-Gravenwezel

04-04-2024 Wijtschot Schoten

+/- 5.0 km

Startplaats wandeling: parking De Vier Notelaars Wijtschotbaan 12. Het Wijtschot is een natuurgebied ontstaan uit een oude zandwinningsput en wordt beheerd door

Natuurpunt. Het is 6.5 ha groot, begrensd door het Albertkanaal en het domein van Belvédère. De wandelpaden zijn heuvelachtig en omgeven door veel wilgenstruiken. Is een ideale biotoop voor allerlei zangvogels, jaarlijks wordt er een zangpost van de nachtegaal waargenomen.

11-04-2024 Zevenbergenbos Ranst +- 4.5 km

Startplaats wandeling: St-Pancratiuskerk Gasthuisstraat. U verlaat het centrum langs de Kasteelstraat en wandelt langs de Lourdesgrot waar we even halt houden

Bos en weilanden wisselen elkaar af. De talrijke bosanemonen en sleutelbloemen bloeien er van maart tot mei. De hooilanden hier trekken heel wat vlinders aan. Deze mooie wandeling eindigt terug aan de Lourdesgrot.

18-04-2024 Lotelingpad Halle-Zoersel +-6.6 km

Startplaats wandeling: afspanning In de Wandeling, Peggerstraat 58 Ze brengt je in het hart van het Vlaams Natuurreservaat Zoerselbos. De bosdreven zijn honderden jaren oud en de eiken die er staan werden nog geplant door de abdij van Hemiksem.

Een vijftal boeken van Hendrik Conscience spelen zich af in het Zoerselbos.

25-04-2024 O.L.V. van Nazarethabdij Brecht +-4.5 km

Startplaats wandeling: brug 11 kanaal Schoten-Dessel Westmallebaan

Het eerste gedeelte loopt langs het kanaal om dan verder via een bospad het heidegebied te bereiken. Aan onze rechterzijde ligt het natuurgebied "Marbelenven" We nemen links het pad door een agrarisch gebied dat langs de achterkant van de abdij loopt. In deze oase van rust wonen de zusters Trappistinnen. De oorspronkelijke abdij was gevestigd in Lier vanaf 1247, ze verhuisden in 1946 naar Brecht.

VRIJWILLIGERS

Voor de werking van de heemkring zijn we nog op zoek naar helpende handen.

Wil jij op regelmatige of occasionele basis meewerken? Contacteer ons vandaag nog!
philippe.mous@immogy.be - 0477/97.24.42

archief – museum – activiteiten – redactie – rondleidingen

IT – sociale media – website – opzoekingen – cafetaria

ERFgoeddag

Erfgoeddag op 21 april 2024 met als thema: 'Thuis'

Locatie: Heemhuisjes De Drie Rozen, Kerkstraat 41-45, 's-Gravenwezel

Wanneer: van 10 tot 18 uur.

Een samenwerking van Erfgoed Vlaanderen, Gemeente Schilde, Heemkring De Drie Rozen, Heemkring Scilla, Toerisme Voorkempen.

Er zullen rondleidingen in de huisjes en museum plaatsvinden en er wordt een tentoonstelling over 'thuis' georganiseerd in de feestzaal 'Karel Borstlap', met oude gebruiksvoorwerpen en informatiepanelen. Ook zijn er schaalmodellen van oude hoeves uit de IJzertijd te bewonderen.

De kinderen kunnen er met legoblokken hun hartje ophalen en een droomhuis bouwen of eentje tekenen!

4' 33" VAN JOHN CAGE, OF ALEATORISCHE MUZIEK

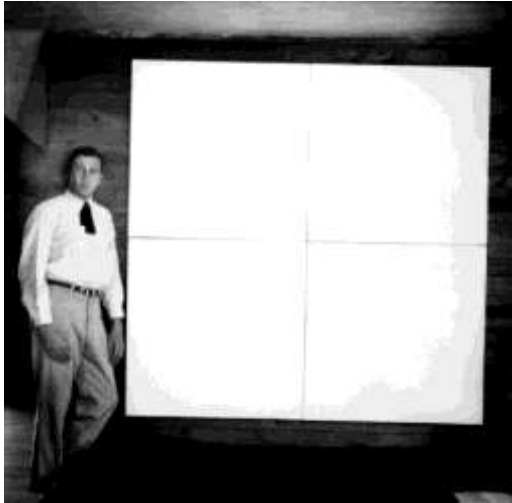
Hugo Lambrechts-Augustijns

John Cage (1912-1992) was een Amerikaans avant-gardecomponist en was een van de grootste vernieuwers van de muziek uit de twintigste eeuw. Na 1950 kwam hij met de radicale toepassing van het toevalselement in zijn muziek. Hij slaagde in 1928 voor zijn examen aan de Los Angeles High School nadat hij een bekroonde lezing had gegeven waarin hij het idee van een dag stilte naar voor bracht. Rond 1950 ontdekte hij het Chinese orakelboek *I Thing*, dat 64 diagrammen met hexagrammen bevat. De procedures in dit boek gebruikte hij om 'per toeval' het materiaal voor zijn composities te ordenen. In 1961 publiceerde hij onder andere het boek *'Silence: Lectures and Writings'*.

Muziek waarbij bewust gebruik wordt gemaakt van toeval en onberekenbare factoren wordt *aleatorische* muziek genoemd, van het Latijnse *alea* wat dobbelsteen betekent. De term aleatoriek is daarbij niet identiek met de term 'willekeurig' of 'arbitrair', maar beschrijft een bepaalde, niet opzettelijke vertolkte verschijningsvorm van een artistiek werk. De aleatoriek, of toevalsmuziek, ontwikkelde zich vanuit de Verenigde Staten als reactie op het rekenkundige en precieze van de seriële muziek. Het serialisme is een stroming in de muziek van de twintigste eeuw met hoogtijdagen van 1947 tot 1968. De term aleatorisch werd door Karlheinz Stockhausen en Pierre Boulez voor de *Darmstädter Ferienkurse* gebruikt. Als gevolg daarvan werden de termen aleatorisch en aleatoriek opgenomen in de woordenschat van een grote kring van componisten, muzikanten en publicisten. In de hedendaagse filmmuziek wordt regelmatig gebruik gemaakt van beperkte aleatorische compositietechnieken om het gevoel van dramatiek, urgentie of chaos in een bepaalde scène te versterken. John Williams maakte gebruik van aleatoriek in zijn score voor Steven Spielbergs *Jurassic Park The Lost World* (1997).

Uit muziekhistorisch gezichtspunt is het gebruik van toevalsoperaties in een compositie geen verdienste van de moderne muziek. Al in de middeleeuwen gooiden monniken vier gebogen staven volgens het principe van het toeval, om een mooie melodie te krijgen. In latere eeuwen kan men misschien de *cadenzen*¹ voor de solisten als voorlopers van de aleatoriek zien. Deze cadenzen waren lange tijd – tot bij Ludwig van Beethoven – vrij te improviseren, aangegeven door het woord *ad libitum* in de muzieknotatie. Herhaaldelijk wangebruik leidde ertoe dat componisten ook de cadenzen gedetailleerd gingen opschrijven, en daarmee niets aan het toeval overlieten.

¹ Onder cadens of toonval, uit het Latijn 'cadere' voor 'vallen', wordt in de muziektheorie verstaan: een opeenvolging van tonen of akkoorden, die de toonsoort definieert en daarmee een voorlopig of definitief rustpunt in de muziek betekent.

Robert Rauschenberg, White Paintings

4'33", of vier minuten en drieëndertig seconden, is een compositie die in 1952 geschreven werd door John Cage (1912-1992). Cage noemde het zelf een *'silent piece'* en gaat door als een verklanking van de *'White Paintings'* (1951) van Robert Rauschenberg. In zijn artikel *"White Noise: Race and Erasure in the Cultural Avant-Garde"*, stelt musicoloog Lloyd Whitesell dat een retoriek van ontkenning, of die van culturele uitwisseling, het werk van Amerikaanse avant-garde kunstenaars beïnvloedt. Volgens Whitesell is het doel van John Cage om 'niets' te verklaren, uit te drukken en te bereiken, ontstaan als een subversieve² poging om 'de traditionele systemen van betekenisgeving van de westerse muziekcultuur overboord te gooien'.

Bij het stuk 4'33" gaat de pianist naar de piano en raakt geen toets aan in 4 minuten en 33 seconden, verdeeld in drie delen. Hij gebruikt een stopwatch, om precies te klokken. Het is een totale stilte in een stuk voor piano waarbij slechts het toevallige en niet geënceneerde omgevingsgeluid zoals gekuch van het publiek, schuifelende voeten, voorbijrijdende auto's of dergelijk hoorbaar is. Het is aleatorische muziek. Dit experiment versterkte bij Cage de opvatting dat absolute stilte niet bestaat zonder zijn complement, geluid. Je hoort nog altijd je eigen ademhaling en je voelt je hartslag.

Het eerste deel duurt 33 seconden, het tweede 2 minuten en 40 seconden, het laatste 1 minuut en 20 seconden. Het begin van elk deel gaf hij aan door telkens de pianoklep te sluiten, het einde door deze te openen. De indeling in drie delen verwijst naar de klassieke opdeling van een muziekstuk.

John Cage, 4'33"

Dit muziekstuk is allerm minst door de componist bedoeld als een grap. Cage plaatst zich hier in de traditie van de Oosterse filosofie. De intentie van de componist is van geen belang en muziek als puur klank is gelijkgeschakeld aan het leven. Door deze 'compositie' herdefinieerde de 'componist' stilte als een afwezigheid van intentioneel geluid of het opheffen van bewustzijn. De commentaar van Cage was: *"I have nothing to say, and I am saying it, and that is poetry, as I needed it"*. "Ik heb niets te zeggen, en ik zeg het, en dat is poëzie, zoals ik het nodig heb".

² Subversief is de kenmerklijke reflectie op een gedraging; het is ontwrichtend of ondermijnend.